NEUVOSTON PÄÄTÖS 2013/43/YUTP,

annettu 22 päivänä tammikuuta 2013,

asekauppasopimusneuvotteluja tukevista Euroopan turvallisuusstrategian puitteissa toteutettavista unionin jatkotoimista

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 26 artiklan 2 kohdan ja 31 artiklan 1 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 12 päivänä joulukuuta 2003 Euroopan turvallisuusstrategian, jossa annetaan tuki tehokkaaseen monenvälisyyteen perustuvalle kansainväliselle järjestykselle. Euroopan turvallisuusstrategiassa todetaan, että Yhdistyneiden kansakuntien, jäljempänä 'YK', peruskirja luo perustan kansainvälisille suhteille. Unionin ensisijaisena tavoitteena on YK:n vahvistaminen ja sen varustaminen siten, että se voi täyttää tehtävänsä ja toimia tehokkaasti.

(2) YK:n yleiskokous antoi 6 päivänä joulukuuta 2006 päätöslauselman 61/89, jonka otsikkona on "Kohti asekauppasopimusta: tavanomaisten aseiden tuontia, vientiä ja siirtoa koskevien yhteisten kansainvälisten normien vahvistaminen" ja jonka avulla se pyrki selvittämään YK:n jäsenvaltioiden näkemyksiä mahdollisesta asekauppasopimuksesta, ja perusti hallitustenvälisen asiantuntijaryhmän (GGE) jatkamaan sitä koskevaa pohdiskelua, ja aloittamalla siten YK:n asekauppasopimusta koskevan prosessin, jäljempänä 'asekauppasopimusprosessi'.

(3) YK:n yleiskokous antoi 2 päivänä joulukuuta 2009 päätöslauselman 64/48, jonka otsikkona on "Asekauppasopimus" ja jolla se päätti kutsua koolle vuonna 2012 asekauppasopimusta käsittelevän YK:n konferenssin, jonka tehtävänä on laatia sellainen oikeudellisesti sitova väline, jossa annetaan tiukimmat mahdolliset yhteiset tavanomaisten aseiden siirtoa koskevat kansainväliset normit.

(4) Neuvosto on 11 päivänä joulukuuta 2006, 10 päivänä joulukuuta 2007, 12 päivänä heinäkuuta 2010 ja 25 päivänä kesäkuuta 2012 antamissaan päätelmissä pannut tyytyväisenä merkille asekauppasopimusprosessin eri vaiheet ja ilmaissut olevansa vahvasti sitoutunut uudesta oikeudellisesti sitovasta kansainvälisestä välineestä käytävien neuvottelujen onnistumiseen. Välineellä on määrä vahvistaa tavanomaisten aseiden laillisen kaupan sääntelemiseksi tiukimmat mahdolliset yhteiset kansainväliset normit ja se koskisi kaikkia YK:n jäsenvaltioita ja voisi siten olla yleismaailmallinen.

(5) Edistääkseen laajaa osallistumista asekauppasopimusprosessiin ja sen merkitystä neuvosto antoi 19 päivänä tammikuuta 2009 päätöksen 2009/42/YUTP [1] EU:n toimien tukemisesta Euroopan turvallisuusstrategian puitteissa asekauppasopimukseen johtavan prosessin edistämiseksi kolmansissa maissa ja 14 päivänä kesäkuuta 2010 päätöksen 2010/336/YUTP [2] asekauppasopimusta tukevista EU:n toimista Euroopan turvallisuusstrategian puitteissa, ja nämä päätökset koskivat alueellisten seminaarien sarjan järjestämistä eri puolilla maailmaa. Näiden seminaarien tavoitteena oli tukea vuonna 2012 järjestettävän asekauppasopimusta käsittelevän YK:n konferenssin valmisteluprosessia laajentamalla keskustelua ja tekemällä konkreettisia suosituksia sekä tukea YK:n jäsenvaltioita niiden kehittäessä ja parantaessa asiantuntemusta toteuttaakseen tehokkaasti aseiden siirron valvontaa asekauppasopimuksen voimaantulon jälkeen.

(6) Asekauppasopimusta käsittelevä YK:n konferenssi kutsuttiin koolle YK:n päämajaan New Yorkiin 2 ja 27 päivän heinäkuuta 2012 väliseksi ajaksi sellaisen oikeudellisesti sitovan välineen laatimiseksi, jossa annetaan tiukimmat mahdolliset yhteiset tavanomaisten aseiden siirtoa koskevat kansainväliset normit. Konferenssi ei kyennyt sopimaan päätösasiakirjasta sille asetetussa määräajassa. Neuvotteluissa edistyttiin kuitenkin huomattavasti, mikä käy ilmi sopimustekstin luonnoksesta, jonka konferenssin puheenjohtaja esitti 26 päivänä heinäkuuta 2012.

(7) YK:n yleiskokouksen ensimmäinen komitea antoi 7 päivänä marraskuuta 2012 päätöslauselmaluonnoksen, jonka otsikkona on "Asekauppasopimus" ja jossa päätettiin kutsua koolle New Yorkiin 18 ja 28 päivän maaliskuuta 2013 väliseksi ajaksi asekauppasopimusta käsittelevä YK:n päätöskonferenssi, jossa noudatetaan heinäkuun 2012 konferenssia varten hyväksyttyä työjärjestystä ja jonka tavoitteena on viimeistellä asekauppasopimuksen laatiminen edellisen YK:n konferenssin puheenjohtajan 26 päivänä heinäkuuta 2012 esittämän sopimustekstin luonnoksen pohjalta.

(8) Ottaen huomioon heinäkuun 2012 YK:n konferenssin tuloksen, päätöksen 2009/42/YUTP ja päätöksen 2010/336/YUTP nojalla toteutetut toimet ja tarpeen myötävaikuttaa neuvottelujen onnistuneeseen päätökseen unionin olisi edelleen tuettava asekauppasopimusprosessia sen varmistamiseksi, että se johtaa viipymättä tehokkaaseen ja täytäntöönpanokelpoiseen oikeudellisesti sitovaan sopimukseen. Unionin asekauppasopimusprosessille

[1] EUVL L 17, 22.1.2009, s. 39.
[2] EUVL L 152, 18.6.2010, s. 14.

antaman jatkuvan tuen olisi myötävaikutettava neuvottelujen onnistuneeseen päätökseen viemiseen 18 ja 28 päivän maaliskuuta 2013 välisenä aikana järjestettävässä YK:n konferenssissa ja edistettävä täytäntöönpanotoimia kolmansissa maissa, joiden olisi noudatettava tulevaa asekauppasopimusta,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Unioni toteuttaa asekauppasopimuksen tueksi toimia, joilla on seuraavat tavoitteet:

— tukea asekauppasopimusta koskevien YK:n neuvottelujen onnistunutta päätökseen viemistä;

— tukea YK:n jäsenvaltioita niiden kehittäessä ja parantaessa kansallista ja alueellista asiantuntemusta, jota aseiden siirron valvonnan tehokas täytäntöönpano edellyttää, jotta voidaan varmistaa, että asekauppasopimus on voimaan tultuaan mahdollisimman tehokas.

2. Edellä 1 kohdassa mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi unioni toteuttaa seuraavan hankkeen:

— se järjestää hallitusten asiantuntijoille kaksi seminaaria, joiden tarkoituksena on helpottaa neuvottelujen päätökseen saattamista ja asekauppasopimuksen tulevaa täytäntöönpanoa.

Yksityiskohtainen kuvaus tässä kohdassa tarkoitetusta hankkeesta on liitteessä.

2 artikla

1. Unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja, jäljempänä 'korkea edustaja', vastaa tämän päätöksen täytäntöönpanosta.

2. EU:n asesulkukonsortio, jäljempänä 'konsortio', vastaa 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun hankkeen teknisestä täytäntöönpanosta.

3. Konsortio suorittaa tehtävänsä korkean edustajan alaisuudessa. Tätä tarkoitusta varten korkea edustaja sopii tarvittavista järjestelyistä konsortion kanssa.

3 artikla

1. Rahoitusohje 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun hankkeen toteuttamiseksi on 160 800 euroa.

2. Edellä 1 kohdassa vahvistetulla määrällä rahoitettavia menoja hallinnoidaan unionin talousarvioon sovellettavien menettelytapojen ja sääntöjen mukaisesti.

3. Komissio valvoo, että 1 kohdassa tarkoitettuja menoja hallinnoidaan asianmukaisesti. Tätä varten se tekee rahoitussopimuksen konsortion kanssa. Sopimuksessa on määrättävä, että konsortion on varmistettava unionin osuuden näkyvyys sen suuruuden edellyttämin tavoin.

4. Komissio pyrkii tekemään 3 kohdassa tarkoitetun rahoitussopimuksen mahdollisimman pian tämän päätöksen voimaantulon jälkeen. Se ilmoittaa neuvostolle prosessissa mahdollisesti ilmenevistä vaikeuksista ja rahoitussopimuksen tekopäivän.

4 artikla

1. Korkea edustaja raportoi neuvostolle tämän päätöksen täytäntöönpanosta kunkin seminaarin järjestämisen jälkeen annettavien raporttien pohjalta. Konsortio valmistelee nämä raportit, ja ne ovat perusta neuvoston suorittamalle arvioinnille.

2. Komissio toimittaa tietoja 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun hankkeen toteuttamisen rahoitusnäkökohdista.

5 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Sen voimassaolo päättyy 24 kuukauden kuluttua päivästä, jona 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu rahoitussopimus tehdään, tai kuuden kuukauden kuluttua sen hyväksymispäivästä, jos rahoitussopimusta ei ole tuon ajan kuluessa tehty.

Tehty Brysselissä 22 päivänä tammikuuta 2013.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

M. NOONAN

LIITE

1 ARTIKLAN 2 KOHDASSA TARKOITETTU HANKE

1. **Tavoite**

Tämän päätöksen yleisenä tavoitteena on tukea asekauppasopimusta koskevien YK:n neuvottelujen onnistunutta päätökseen saattamista sekä tukea YK:n jäsenvaltioita niiden valmistautuessa asekauppasopimuksen täysimääräiseen täytäntöönpanoon sen tultua voimaan.

2. **Hankkeen kuvaus**

2.1 *Hankkeen tavoitteet*

Hankkeella tuetaan unionin pyrkimyksiä, joiden tarkoituksena on auttaa saattamaan päätökseen sellaista asekauppasopimusta koskevat neuvottelut, jossa ”vahvistetaan tiukimmat mahdolliset yhteiset kansainväliset tavanomaisten aseiden kaupan sääntelyä koskevat normit”, joiden tuloksena ”asekaupasta tehdään vastuullisempaa ja avoimempaa sekä edistetään näin rauhaa ja turvallisuutta, alueellista vakautta sekä kestävää sosiaalista ja taloudellista kehitystä”. Erityisesti hankkeella

— myötävaikutetaan vahvan ja vankkaperustaisen asekauppasopimuksen syntymiseen puheenjohtajan 26 päivänä heinäkuuta 2012 esittämän sopimustekstin luonnoksen pohjalta;

— jatketaan unionin pyrkimyksiä rohkaista kolmansia maita tukemaan sellaisen oikeudellisesti sitovan asekauppasopimuksen laadintaa ja täytäntöönpanoa, jossa vahvistetaan yhteiset tavanomaisten aseiden maailmanlaajuista kauppaa koskevat kansainväliset normit;

— edistetään unionin pyrkimyksiä tehostaa aseiden siirron valvontaa kolmansissa maissa; sekä

— tuetaan kolmansien maiden kansallisia pyrkimyksiä niiden valmistellessa asekauppasopimuksen täysimääräistä täytäntöönpanoa sen tultua voimaan.

2.2 *Hankkeen tulokset*

Hankkeen toteuttamisen tuloksena

— perustetaan keskeisten hallituksiin liittyvien sidosryhmien foorumi, joka auttaa YK:n jäsenvaltioita valmistautumaan maaliskuussa 2013 koolle kutsuttavaan asekauppasopimusta koskevaan YK:n konferenssiin ja joka auttaa valtioita valmistautumaan asekauppasopimuksen varhaiseen voimaantuloon ja täysimääräiseen täytäntöönpanoon. Foorumi tarkastelee myös tapoja sovittaa yhteen ja maksimoida nykyisiä toimia aseiden vientivalvonnan tehostamista tarkoittavan kansainvälisen avun alalla;

— julkaistaan 20-sivuinen raportti. Raportissa selvitellään, miten voidaan tukeutua olemassa oleviin unionin ja kansainvälisten tahojen tiedotus- ja avustustoimiin tuettaessa kolmansien maiden pyrkimyksiä perustaa aseidensiirron valvontajärjestelmiä, jotka täyttävät asekauppasopimuksen mukaiset velvoitteet.

2.3 *Toimien kuvaus*

Tämä hanke käsittää 2.1 kohdassa esitettyjen tavoitteiden toteuttamiseksi kolme toimea: kaksi seminaaria ja raportin.

2.3.1 Hallitusten edustajille tarkoitetut seminaarit

Hanke käsittää kahden kaksipäiväisen, majoituksen sisältävän seminaarin järjestämisen 30–40:lle hallitusten edustajalle. Kummankin seminaarin pitopaikasta ja päivämääristä sovitaan korkean edustajan ja asianomaisen neuvoston työryhmän kanssa.

a) Seminaarien rakenne

Kummassakin seminaarissa on tilaisuus keskustella muun muassa seuraavista kysymyksistä:

— miten päästä asekauppasopimusta koskevissa ja maaliskuussa 2013 järjestettävässä YK:n konferenssissa käytävissä neuvotteluissa onnistuneeseen päätökseen 26 päivänä heinäkuuta 2012 esitetyn sopimustekstin luonnoksen pohjalta;

— miten turvataan asekauppasopimuksen mahdollisimman varhainen voimaantulo;

— sellaista kansallista, alueellista ja kansainvälistä apua koskevat parhaat käytännöt, jolla edistetään sopimuksen voimaantuloa ja täysimääräistä täytäntöönpanoa;

— tarvittavat oikeudelliset, tekniset, aineelliset ja rahoitukselliset tekijät, joilla voidaan varmistaa niiden kansallisten järjestelmien kehittäminen, joita asekauppasopimuksen mukaisten velvoitteiden täyttäminen edellyttää.

Ennen kumpaakin seminaaria laaditaan tärkeimpiä käsiteltäviä kysymyksiä koskeva pieni muistio (”food for thought”). Seminaarista laaditaan pian sen päättymisen jälkeen yhteenveto korkealle edustajalle ja asianomaiselle neuvoston työryhmälle.

Seminaarien yksityiskohtaisesta ja lopullisesta ohjelmasta sovitaan korkean edustajan ja asianomaisen neuvoston työryhmän kanssa.

b) Seminaarien osallistujat

Seminaareihin osallistuu enimmillään 40 asekauppasopimusta koskeviin neuvotteluihin osallistuvaa hallitusten edustajaa valituista YK:n jäsenvaltioista. Kummankin seminaarin yksityiskohtaisesta ja lopullisesta osallistujaluettelosta sovitaan korkean edustajan ja asianomaisen neuvoston työryhmän kanssa.

2.3.2 Raportti unionin ja kansainvälisten tahojen asekauppasopimuksen täytäntöönpanossa kolmansille maille antamasta avusta

Seminaarien päättämisen jälkeen julkaistaan 20-sivuinen raportti, jossa selvitellään, miten voidaan kehittää ja laajentaa olemassa olevaa unionin ja kansainvälisten tahojen apua aseidensiirron valvontajärjestelmien vahvistamiseksi, jotta YK:n jäsenvaltiot voisivat täyttää asekauppasopimuksen mukaiset velvoitteensa. Raportin eräänä päätavoitteena on suositella toimenpiteitä asekauppasopimuksen varhaisen voimaantulon tukemiseksi.

Raportin on tarkoitus edesauttaa keskusteluja tulevasta avusta asekauppasopimuksen täytäntöönpanon tukemiseksi. Tämä raportti on suunniteltu tästä päätöksestä johtuvaksi julkiseksi panokseksi, ja sillä varmistetaan unionin osuuden näkyvyys vahvan ja vankkaperustaisen asekauppasopimuksen aikaan saamisessa.

3. **Kesto**

Tämän hankkeen toteuttaminen kestää 12 kuukautta päivästä, jona 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu rahoitussopimus tehdään.

4. **Osallistujat**

Hankkeeseen osallistujia ovat YK:n jäsenvaltiot, erityisesti valtion viranomaiset, jotka vastaavat asekauppasopimusta ja sen tulevaa täytäntöönpanoa koskevasta kansallisesta politiikasta. Osallistujavaltioiden valitsemisesta sovitaan korkean edustajan ja asianomaisen neuvoston työryhmän kanssa.

5. **Täytäntöönpanosta vastaava elin**

Tämän päätöksen tekninen täytäntöönpano annetaan konsortion tehtäväksi. Konsortio suorittaa tehtävänsä korkean edustajan alaisuudessa. Konsortio varmistaa unionin osuuden näkyvyyden sen suuruuden edellyttämin tavoin.